

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
sandra.lennander@regeringskansliet.se

Yttrande om förslag till förordning om bidrag för energieffektivisering i småhus

Er beteckning: KN2023/02548

Sammanfattning

Länsstyrelsen Värmland tillstyrker i huvudsak det föreslagna statliga bidraget till energieffektivisering i småhus, med syfte att underlätta för en snabb minskning av behovet av el och gas i småhus som idag huvudsakligen värms med dessa två energislag.

Synpunkter redovisas nedan i samma ordningsföljd som i promemorian.

Allmänna bestämmelser

Avsnittet avser kommentarer till förordningen 2 §

I 2 § definieras vad som menas med uttrycken *eluppvärmning* och *gasuppvärmning*. Länsstyrelsen önskar anvisningar om hur det i en ansökan om stöd ska styrkas att ett småhus behov för rumsuppvärmning och tappvarmvatten till minst 50 procent försörjs av el eller gas.

Bidrag till konvertering

Avsnittet avser kommentarer till förordningen 7 §

I 7 § föreskrivs att bidrag får ges för en anslutning till ett fjärrvärmenät, om fjärrvärme kommer att svara för större delen av det beräknade årliga värmebehovet för rumsuppvärmning och om fjärrvärmen svarar för hela det årliga värmebehovet för uppvärmning av tappvarmvatten.

Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om hur det årliga värmebehovet ska beräknas, vem som ska göra denna beräkning samt hur detta ska styrkas i en ansökan om stöd.

Bidrag till klimatskärmsåtgärder

Avsnittet avser kommentarer till förordningen 11 §

I 11 § föreskrivs att bidrag får ges för att täcka materialkostnader för genomförande av klimatskärmsåtgärder i småhus med el- och gasuppvärmning, om åtgärderna leder till ett minskat energibehov. Länsstyrelsen önskar att det förtydligas hur det ska kontrolleras vilket energibehov som fanns innan åtgärder utförs, vilken minskning som åtgärden ger samt hur detta ska styrkas i en ansökan om stöd.

I andra stycket 11 § föreskrivs att ett småhus som har konverterats efter den 8 november 2022 är berättigat till bidrag för klimatskärmsåtgärder. Länsstyrelsen tolkar denna mening som att det krävs att sökande genomfört en konverteringsåtgärd för att vara berättigad att söka bidrag till en klimatskärmsåtgärd. Länsstyrelsen föreslår att detta krav tas bort. Länsstyrelsens bedömning är att många småhusägare kanske inte har råd att genomföra en omfattande och kostsam konverteringsåtgärd. Däremot kanske de har råd att i stället utföra en eller flera mindre klimatskärmsåtgärder. Det vore olyckligt att utestänga småhusägare med begränsade ekonomiska resurser från möjligheten att söka för klimatskärmsåtgärder om det villkoras på detta sätt.

Bidragets storlek

Avsnittet avser kommentarer till förordningen 13 §

I 13 § föreskrivs att en kostnad inte är bidragsberättigad till den del den täcks av en utbetalad försäkringsersättning. Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om hur detta ska styrkas i en ansökan om stöd.

Beslut om bidrag

Avsnittet avser kommentarer till förordningen 16 §

I 16 § andra stycket andra meningen beskrivs vad som ska anges i det preliminära beslutet. Denna mening bör kompletteras med text om den tidpunkt som stödmottagaren senast ska ansöka om utbetalning, enligt följande förslag:

I beslutet ska det anges vilka åtgärder bidraget avser, det preliminära bidragsbeloppet, den tidpunkt då åtgärderna senast ska vara färdigställda //samt uppgift om när stödmottagaren senast ska ansöka om utbetalning enligt 17 §.//

Övriga synpunkter

I plan- och bygglagen finns bestämmelser med syfte att skydda kulturvärden, genom varsamhetskravet. Detta krav gäller både inom och utanför detaljplan, oavsett om det krävs lov enligt plan- och bygglagen eller inte. Länsstyrelsen efterlyser tydlighet i föreskrifterna gällande hur det säkerställs att varsamhetskravet är uppfyllt om energieffektiviseringsåtgärden inte kräver bygglov.

Ur kulturmiljösynpunkt är det också viktigt att bedömningen om åtgärden kräver bygglov eller ej görs av kommunen. För att säkerställa att sökande varit i kontakt med kommunen bör dokumentation om detta bifogas ansökan även i de fall kommunen meddelat att bygglov inte krävs.

Beträffande klimatskrämsåtgärder vill Länsstyrelsen särskilt betona vikten av ett cirkulärt förhållningsätt där äldre byggnadsdelar av god kvalitet bevaras och kompletteras för bättre funktion, när så är möjligt. Att ersätta äldre byggnadsdelar kan både leda till förlust av kulturhistoriska värden och öka klimatavtrycket i samband med nyproduktion och transporter. Informationen om stödet bör därför utformas så att sådant bevarande uppmuntras.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med handläggare Christer Engström som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Marcus Wihk, chefsjurist Göran Wirdéus, enhetschef samhällsbyggnad Anna Nordlander och plan- och bostadssamordnare Magnus Ahlstrand medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.